

ИНФОРМАЦИОНЕН ДЕН ПО ПРОГРАМА LIFE В БЪЛГАРИЯ

10 април 2019, София
хотел Рамада, зала Опал

Общи цели на Програма LIFE за периода 2014-2020

- постигане на ресурсно-ефективна, ниско-въглеродна и климатично устойчива икономика; опазване и подобряване на околната среда; поддържане и подобряване на биоразнообразието, екосистемите и особено на мрежата НАТУРА 2000;
- подобряване на процеса на разработване, прилагане и изпълнение на политиката и законодателството за околната среда на Съюза;
- интегриране и задаване на целите свързани с околната среда и климата в рамките на другите политики на Съюза;
- подобряване на управлението на околната среда и климата;
- изпълнение на 7-та Програма за действие по околната среда.

Териториален обхват на програма LIFE 2014-2020

1. Всички държави членки на Европейски съюз;
2. Държави от Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ);
3. Държави кандидатки, потенциални кандидати и държави в процес на присъединяване към Съюза;
4. Държави, за които се прилага европейската политика за съседство;
5. Държави, които са станали членове на Европейската агенция за околна среда в съответствие с Регламент 933/1999 на Съвета

Структура на Програма LIFE и бюджет за периода 2014-2020

Бюджет на Програма LIFE периода 2014-2020

- ❖ **Общ бюджет на програмата 3.5 млрд. евро за периода 2014-2020**
- ❖ **Бюджет за периода на действие на втората МРП 2018-2020**
- ❖ **1,24 млрд. евро за подпрограма „Околна среда“**
- ❖ **0,41 млрд. евро за подпрограма „Действия по климата“**

Структура на управление на програмата

Европейска
комисия

Европейска комисия – отговорна за изпълнението на политиките в контекста на програма LIFE.

EASME

EASME - Изпълнителна агенция за малки и средни предприятия, управлява програми от името на ЕК превръщайки политиките на ЕС в действия.

Национално
звено за контакт
(НЗК)

НЗК в България е ситуирано в Министерство на околната среда и водите, дирекция КВЕСМС. НЗК предоставя подкрепа за кандидатите и бенефициентите, като така допринася за успешното изпълнение на програмата.

Регионални
звена за контакт
(РЗК)

Шест регионални звена в България: Русе, Плевен, Монтана, Пловдив, Бургас, Благоевград. Те подпомагат функциите на НЗК на регионално ниво.

Преди да кандидатствате задължително прочетете:

- ✓ Регламент (ЕС) № 1293/2013 за програма LIFE
- ✓ Многогодишната работна програма за LIFE за периода 2018-2020 - проектните теми
- ✓ Ръководства за бенефициенти
- ✓ Пакетите документи към заявлението за кандидатстване и Често задаваните въпроси (FAQ)
- ✓ Ръководствата за оценка на проектни предложения по програмта
- ✓ Образец на грантово споразумение
- ✓ Ръководство за административно управление на проекти по LIFE и приложение X към него

Уеб-сайтът на LIFE - <http://ec.europa.eu/environment/life/index.htm>

Уеб- сайтът на програмата в България - <http://www.life-bulgaria.bg/>

Допустими бенефициенти

Публични органи
(министерства, общини,
регионални структури и
др.)

Частни търговски
организации (без ЕТ)

Частни нетърговски
организации (вкл. НПО)

Видове проекти

Традиционни проекти

- ✓ "пилотни проекти"
- ✓ "демонстрационни проекти "
- ✓ "проекти за добри практики "
- ✓ "проекти за разпространение на информация "

Видове традиционни проекти по подпрограми и приоритетни области

Подпрограма	Приоритетна област	Видове допустими традиционни проекти
Околна среда	Околна среда и ресурсна ефективност	Демонстрационни и пилотни
Околна среда	Природа и биологично разнообразие	Добри практики, демонстрационни и пилотни
Околна среда	Управление и информация за околната среда	Информационни, за повишаване на осведомеността
Действия по климата	Смекчаване изменението на климата	Добри практики, демонстрационни и пилотни
Действия по климата	Адаптация към изменение на климата	Добри практики, демонстрационни и пилотни
Действия по климата	Управление и информация свързани с климата	Информационни, за повишаване на осведомеността

Подготвителни проекти

- **Проекти определени от Комисията в сътрудничество с държавите членки насочени към конкретни нужди за разработването и изпълнението на политиката и законодателството на съюза в областта на околната среда и климата**

Проекти за техническа помощ

- Предназначени са за кандидати, които възнамеряват да подготвят Интегриран проект (ИП), но им е необходимо съдействие за подготовката на ИП
- Стойност до 100 000 евро на проект за техническа помощ от бюджета на програма LIFE

Интегрирани проекти

- ✓ Целят изпълнението на планове, програми или стратегии изисквани от законодателството на ЕС в областта на околната среда и климата или в съответствие с други актове разработени от държавите-членки;
- ✓ По-голям мащаб, например регионален, мулти-регионален, национален, транс-национален;
- ✓ Устойчивостта е важна, както и мобилизирането на други фондове (ЕС или други);
- ✓ Бюджета за интегрираните проекти е 30% от средствата от общият бюджет на програма LIFE;
- ✓ Географски баланс: 3 ИП на страна членка над 7 години;
- ✓ Възможно е осигуряване на техническа помощ в подкрепа на потенциалните кандидати.

Проект LIFE17 IPE/BG/000012
Българските общини работят заедно за подобряване
качеството на атмосферния въздух

- Проектът е първи за България
- Координиращ бенефициент по проекта е Столична община
- Партньори: общини – Бургас, Велико Търново, Монтана, Русе и Стара Загора
- Стойност на проекта: 16,666,266 евро
- Разработен е чрез проект LIFE17 TAE BG 005 за техническа помощ за подготовка на интегриран проект;

Видове проекти по подпрограми

ПОДПРОГРАМА „Околна среда“

- Традиционни проекти
- Подготвителни проекти
- Интегрирани проекти
- Техническа помощ

ПОДПРОГРАМА „Действия по климата“

- Традиционни проекти
- Интегрирани проекти
- Техническа помощ

Степен на финансиране от програма LIFE

Кандидатстване по програмата

„Околна среда“

Двустепенен подход на кандидатстване

За приоритетни области:

- „Природа и биологично разнообразие“
- „Околна среда и ресурсна ефективност“
- „Управление и информация свързани с околната среда“

„Действия за климата“

Едностепенен подход на кандидатстване

За приоритетни области:

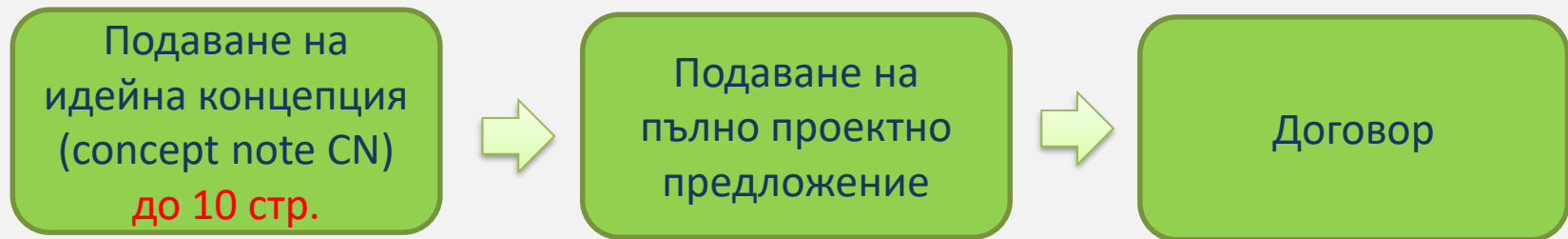
- „Смекчаване на изменението на климата“
- „Адаптация към изменението на климата“
- „Управление и информация, свързани с климата“

Двустепенен подход на кандидатстване

- ✓ Опростен процес на кандидатстване
- ✓ Само за подпрограма „Околна среда“
- ✓ Само за Традиционни проекти

Идейна концепция – първи етап – форми

- **Administrative forms (A forms) – административни формуляри**
 - **A1-Обща информация и A2-Координиращ бенефициент**
- **Project Outline (B forms) – описание на проекта**
 - **B1-Резюме, B2-Описание на характера на проекта и B3-Добавена стойност**
- **Financial application forms (F) – финансови формуляри**
 - **R1 – бюджет на проекта**

Първи етап: Идейни концепции

Критерии за допустимост на идейните концепции

Идейната концепция трябва да съдържа информация относно:

- Информация за координиращия бенефициент
- Описание на екологичния проблем
- Цели на проекта
- Описание на Партньорите и тяхната роля (информация за координиращия бенефициент и асоциираните бенефициенти, и съ-финансиращите страни)
- Описание на дейностите
- Очаквани резултати и въздействие
- Устойчивост на резултатите
- Рискове – да се включи кратък план за намаляване на риск
- Добавена стойност за ЕС – какъв е приноса на резултатите за целите и приоритетите на LIFE
- Индикативен бюджет – общи суми в евро по разходни категории
- Характер на проекта (пилотен или демонстрационен и/или Best practice)

Първи етап: Идейни концепции

Критерии за допустимост на идейните концепции

Идейната концепция трябва да съдържа:

- ✓ За приоритетна област „Околна среда и ресурсна ефективност“ дейности, които водят до **устойчиви и измерими трайни ефекти**;
- ✓ За приоритетна област „Природа и биологично разнообразие“ **поне 25% от дейностите трябва да засягат конкретни консервационни дейности**;
- ✓ За приоритетна област „Управление и информация свързани с околната среда“ трябва да съдържа дейности, които водят до **устойчиви и измерими преки или непреки ефекти свързани с екологични проблеми оказващи устойчиви и измерими ефекти върху екологичното управление, информация и/ или повишена осведоменост и разпространение на адресираните; проблеми.**

Добавена стойност за ЕС

Оценяват се следните показатели

- ❖ **Степен и качество на приноса за специфичните цели на приоритетните области на двете подпрограми;**
- ❖ **Устойчивост**
 - потенциал за продължаване
 - възпроизвеждане
 - трансфер
- ❖ **Полезни взаимодействия**
 - Многоцелеви подход
 - Интегриране/допълване
- ❖ **Транснационалност**

Критерии за оценка на идейните концепции

Критерии за оценка на идейна та концепция	Минимален брой точки	Максимален брой точки
1. Обща оценка за качество на предложението	5	20
2. Обща оценка за добавена стойност на резултатите към ЕС	10	30
Общ краен резултат	15	50

Втори етап: Подаване на пълно проектно предложение

1. Покана към кандидатите с одобрени концепции. Промени в бюджета в пълното проектно предложение са възможни до максимум 10%.

2. Пълна оценка на проектите предложения и класиране.

3. Подписване на споразумението за отпускане на безвъзмездни средства.

График за кандидатстване по покана LIFE 2019

Подпрограма	Дата на откриване на поканата	Краен срок за подаване на идейна концепция	Краен срок за подаване на пълно проектно предложение
Околна среда и ресурсна ефективност – традиционни проекти	4.04.2019	17.06.2019	11.02.2020
Природа и биологично разнообразие и информация свързана с околната среда – традиционни проекти	4.04.2019	19.06.2019	11.02.2020
Действия по климата – традиционни проекти – смекчаване, адаптация, информация	4.04.2019	Неприложимо	12. 09.2019
Интегрирани проекти – околна среда и действия по климата	04.04.2019	05.09.2019	14.03.2020
Проекти за техническа помощ – околна среда и действия по климата	предстои	Неприложимо	08.06.2019

Как се кандидатства?

1. Кандидатите представят своите предложения, използвайки «eProposal» уеб базиран инструмент на разположение чрез LIFE уеб страницата.
2. За предложенията, включени в тази покана на Възложителя, **отговорната институция е** Изпълнителната агенция за насърчаване на малките и средни предприятия (**EASME**).
3. При изготвянето на предложението, кандидатите могат да се **консултират с Националното звено за контакт в МОСВ или със съответното Регионално звено за контакт в РИОСВ - Русе, Плевен, Монтана, Пловдив, Бургас, Благоевград.**

Влизане в eProposal

eproposalweb requires you to authenticate

Sign in to continue

Welcome back

CNapplicant1+1@gmail.com
(External)

[Sign in with a different e-mail address?](#)

Password

.....

[Lost your password?](#)

Choose your verification method

Password

Sign in

Easy, fast and secure: download the EU Login app

Формуляр за кандидатстване – втори етап, пълно проектно предложение – форми

- ✓ **Administrative forms (A forms)** – административни форми
- ✓ **Project Outline (B forms)** – описание на проекта
- ✓ **Detailed actions (C forms)** – подробно описание на дейностите
- ✓ **Financial application forms (F)** – финансови форми

Оценка на пълно проектно предложение по подпрограма „Околна среда“

Критерии за отпускане на БС	Минимална оценка	Максимална оценка
Техническа и финансова съгласуваност и качество		
Техническа съгласуваност и качество	10	20
Финансова съгласуваност и качество (вкл. съотношение качество/цена)	10	20
Добавена стойност за ЕС		
Степен и качество на приноса на специфичните цели на приоритетните области по подпрограмата за околна среда на програма LIFE	10	20
Устойчивост (продължаване, възпроизвеждане, трансфер)	8	15
Обща (положителна) оценка	50	
Допълнителни точки		
Принос за темите на проекти	-	0 или 5 или 10
Полезни взаимодействия(вкл. многоцелеви подход и интегриране/допълване (макс. 8 точки) „зелени“ обществени поръчки (макс. 1 точка) екомаркировка (макс. 1 точка) и внедряване на резултатите от научни изследвания на ЕС (макс. 1 точка) Транснационалност (макс. 4 точки)		15
Максимална оценка		100

Оценка на пълно проектно предложение по подпрограма „Действия по климата“

Критерии за отпускане на БС	Минимална оценка	Максимална оценка
Техническа и финансова съгласуваност и качество		
Техническа съгласуваност и качество	10	20
Финансова съгласуваност и качество (вкл. съотношение качество/цена)	10	20
Добавена стойност за ЕС		
Степен и равнище на качество на приноса за приоритетните области на подпрограмата за действия по климата на програма на програма LIFE и свързаните специфични цели, включени в членове 14,15 и 16 от Регламента	10	20
Устойчивост (продължаване, възпроизвеждане, трансфер)	8	15
Обща (положителна) оценка	50	
Допълнителни точки		
Добавена стойност за ЕС: Принос за изпълнението на Парижкото споразумение	-	
Принос за областите на политиката на подпрограмата за действия по климата, определени в раздел 4	-	0 или 5
Принос за подробните работни области, включени в годишните покани за представяне на предложения по подпрограмата за действия по климата на програма LIFE	-	0 или 5
Полезни взаимодействия(вкл. многоцелеви подход и интегриране/допълване (макс. 8 точки) „зелени“ обществени поръчки (макс. 1 точка) екомаркировка (макс. 1 точка) и внедряване на резултатите от научни изследвания на ЕС (макс. 1 точка) Транснационалност (макс. 4 точки)	-	15
Максимална оценка		100

Писма за подкрепа

- ❖ Формуляр **A.8** се издава за проектни предложения за **природа и биологично разнообразие**. Формулярът се издава от **МОСВ**;
- ❖ Писмата за подкрепа се издават **на втори етап** от при подаване на пълно проектно предложение;
- ❖ Детайлно описание на процедурата за издаване на писам за подкрепа:

<http://www.life-bulgaria.bg/bg/programa-life/pravila-za-podavane-na-dokumenti-za-izdavane-na-pismo-za-podkrepa/>

LIFE след 2020...

За периода 2021-2027 общият бюджет на програмата ще се равнява на 5,45 млрд. евро разпределени индикативно по под-програми, както следва:

Област „Околна среда“

- Природа и биоразнообразие – 2,15 млрд. евро;
- Кръгова икономика и качество на въздуха – 1,33 млрд. евро.

Област „Действия по климата“

- Адаптация към промените на климата – 0,95 млрд. евро;
- Преход към чиста енергия – 1 млрд. евро.

LIFE след 2020...

Новата програма LIFE се отличава със следното:

- по-голяма гъвкавост,
- по-опростени правила,
- по-малка административна тежест
- по-голяма синергия между политиките и програмите на ЕС.

Международно сътрудничество

<http://www.life-bulgaria.bg/bg/partners/>

LifeBulgaria

ВХОД РЕГИСТРИРАЙ СЕ

МЕЙЛ ЗА КОНТАКТ
lifecp@moew.government.bg

Търсене

НАЧАЛО ЗА НАС ПРОГРАМА LIFE ПРОЕКТ САРТА BG НОВИНИ СЪБИТИЯ БЛОГ ФОРУМ УЕВИНАРИ ПОЛЕЗНИ ВРЪЗКИ ТЪРСЕНЕ НА ПАРТНЬОРИ

Начало / Търсене на партньори

Търсене на партньори

За европейско развитие на град Сандански

Асоцииран бенефициент, Координиращ бенефициент, Поддържател, Експерт
ЧАСТНИ НЕКОМЕРСИАЛНИ (ВКЛЮЧИТЕЛНО НПО)
България

University of Zagreb, Faculty of Agriculture, Department of Pomology

Асоцииран бенефициент, Координиращ бенефициент
ПУБЛИЧЕН ОРГАН
Хърватия

Ивайло Предъев

Асоцииран бенефициент
ФИЗИЧЕСКО ЛИЦЕ
България

ДИАНА БАКАЛОВА

"ЕКСПЛОРАТОР-2007" ЕООД

FLAG NESSEBAR-MESEMVRIA

Ключови думи

Търсене по ключови думи, които Партньорите са избрали като най-добро описание на техните интереси и дейности.

Области, представляващи интерес

- ☐ Природа и биоразнообразие
- ☐ Околна среда и ефективност на ресурсите
- ☐ Управление на околната среда и информация
- ☐ Адаптиране на изменението на климата
- ☐ Управление на климата и информация
- ☐ Интегрирани проекти
- ☐ Сметчане на изменението на климата

Правен статут

Тип на сътрудничество

Асоцииран бенефициент

Програма LIFE в България

www.life-bulgaria.bg

The screenshot shows the homepage of the LifeBulgaria website. At the top, there is a navigation bar with the LifeBulgaria logo, the European Union flag, and the UK flag. Below the navigation bar, there is a main content area with a large image of a purple flower. Overlaid on the flower image is a green box with the text "ПОВЕЗНА ИНФОРМАЦИЯ" and "НОВИНИ ОТ ПРОЕКТА САРТА BG". Below this, there is a blue button that says "ВИЖ НОВИНИТЕ". To the right of the flower image, there is a green box with the text "За програмата LIFE". Below this, there is a section titled "Европейският съюз предоставя финансиране за проекти за опазване на околната среда и природата чрез своята програма LIFE". To the right of this section, there is a box titled "Информационен ден и обучение по Програма LIFE 2019" with a green checkmark icon.

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО! **Татяна Султанова - НЗК**

Повече информация на:

www.life-bulgaria.bg

<http://ec.europa.eu/environment/life/>